

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.	Főszerkesztő: Benka Gyula. Főmunkatárs: Zlinszky István.	Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Béla. Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula	KIADÓHIVATAL: Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér
---	---	---	---

A színházról.

Szarvas község képviselőtestülete tegnap tárgyalta a jövő évi költségvetést. Hatalmas összeget tesz ki az 1909 évre előirányzott bevétel és kiadás. 133,000 koronát meghalad a cévelként előirányzott összeg és 296,000 koronán felül van a kiadások summája. 163,000 koronát tesz ki tehát az az összeg, amelyet pótdoból kell fedezni és amely így fedezve is lesz. Ezekből láthatólag Szarvas község közszükségletei igazán nagy összeget tesznek ki.

A községnek feladata többek között a nevelésügy. A nép általános művelése, oktatása egyik kiváló rendeltetése. Ovvadákat, iskolákat tart fenn és segítse a község. 25,000 koronát költ évenként ezen célra.

Van Szarvason színház is, amely szintén a község tulajdonát képezi. Azt hinnők ezen előzmények után, hogy talán az oktatási, illetve művelési költsépek közé fel van véve valamennyi a színművészet segélyezésére, amely kétségtelenül befolyásos faktora

az általános művelődésnek. Azt hinnők, hogy az ilyen nagy összegekkel dolgozó közpénztárból évenként bizonyos összegeket költenek a színházi felszerelésekre, szükség esetén segélyezik az itt működő szintársulatokat, hogy a színészet haladását előmozdítsák.

Nagyon téved, aki azt hiszi. Szarvas községe színházának felszerelése, díszletei nincsenek, arra nem is adnak egy fillért sem, az itt működő szintársulat igazgatója pedig köteles a színház használatáért naponta 20 koronát, tehát egy hónap alatt 600 koronát fizetni. 600 korona eltűnő csekélység a közszükségletek tizezrekre menő összege mellett, de azért ezt pontosan megkövetelik a színház használatáért.

Sokszor halljuk innen-onnan a panaszokat a Szarvason működő szintársulatok ellen. Halljuk, hogy az egyik szerepkör nincs betöltve, a másikat nem oda való ember tölti be. Számталanszor emlegetik, hogy egyes művek előadása, illetve sikeres előadása lehe-

telenné van téve Szarvason kellő díszletek és a színpadi technika eszközeinek hiánya folytán. Évi 600 korona elenyészik a közszükségletek tizezrei között, de tekintélyes összeg volna akkor, ha az a fenti hiányok pótlására fordíthatnák.

Vannak helyek, hogy subventióval segítik elő a szintársulatok működését, de ezeket mi nem is említjük. Azonban helyesnek tartanánk, ha annak tudatára ébrednének végre a közügyek intézői, hogy a színház közművelődési intézmény, nem üzleti vállalat, nem lehet eszköz arra, hogy abból akár kicsiny, akár nagy bevételt szerezzenek.

Ha már a 600 koronát beszédek a színház használatáért, minimalis követelmény volna, hogy ezen összeget ne olvasszák be a többi bevételek közé, hanem külön kezelve szolgáljon fedezetül a színházi kellékek megszerzésére szükséges kellékekkel, amelyekkel minden modern színházi épület el van látva. És ha kellő felszerelése volna

TÁRCA.

Vilja dal.

... Mit ér, ha téged, multak szép világa
 Álmod újra bus emlékezet,
 S letűnt vigsági ifju életednek
 Reád mosolyognak, játszanak veled? ...
 Mit ér a mult, ti tarka, színes képek,
 Világotok miért csak látomány? ...
 Hiába fut az üldözött felétek,
 Hiába sir a csalfa szív után! ...

... Oh Vilja dal, te újraéledt álom,
 Elaltatod háborgó lelkemet,
 Hullámai lassanként elsimulnak,
 Bus dallamod gyógyító enyhület,
 Oh Vilja dal! Hát vége a regének?
 Hulló levél, haldokló napsugár ...
 Uj virulást mért hasztalan remélek,
 Szép Vilja dal, te hervadt őszi táj! ...

K. E.

A könyv.

Irta s a Szarvasi Leányegyesület szept. 13-iki ülésén felolvasta dr. Nemes Béla.

I.

Mikor az anyagi világ atónyai, mikből picit sejt és hegyek óriása épült, zavarba és ámulásba sodornak: eszembe jut az a pár tucatnyi apró betű, téglája annak a roppant palotának, mit ezredek tudása, érzése hordott össze. Hány fényes lélek tépte el magát s virrasztott a szív égő romja mellett. . . , sóhajt a költő.

Volt idő, mikor az a pár tucatnyi betű mint írásjel, születésre várt. Csak a hang élt; csak a fül kapta meg a magáét, a szem pihent. Amit tudás és érzés termelt, élőszó szárnyán terjedt tovább. Írást nem ismertek, az ember emlékezni kényszerült. Bizonyos hogy a görögök sok elmeterméke csak emlékezetben élt. Husz harmincezer soros köl-

temény hallás utján vált közkinccsé. Nekünk ez ma hihetetlen, pedig a délszláv guszlarok — javarészt analfabéták — időnkint most is összeverődnek a Balkán valamelyik füves völgyében, egyikük elmondja több száz versnyi történetét, a többi figyel és megtartja. Utána másik, harmadik ugyanígy tesz. Az írás megrontotta memóriánkat.

Amint az idő kereke lendült s századok az emberi tudást megnövelték. és elmélyítették: az ismeretek állandósításának vágya megteremtí az írásjeleket. Tudományról, ha szerényebb értelemben is, csak ettől fogva beszélhetünk. Kétségtelen, hogy az első írás nem betűírás volt. Előbb egész gondolatnak, azután egyes szóknak képét rótták, faragták fába, kőbe, majd érbe. A jelképes írásnak ezt az ősförmáját minden népnél megsejtjük, ha bizonyítani nem is tudjuk ma már. Legismertebb Egyiptomé, a kigyó örökkévalóságát, a szkarabeusz nevű rrvvar leltámadást jelent. A betűírás később született.

a színháznak, ezzel elérnők azt is, hogy az ide jövő színigazgatók megtakarítván a saját felszerelésük ideszállításával felmerülő nagy költségeket, igyekeznének ezen megtakarított összegből fedezni társulatuk művészi nívaujának emelésére szükséges kiadásokat.

Most, amikor a napokban befejezést nyerő szini idény újabb tapasztalatokkal gazdagított, időszerűnek tartjuk e felszólalást azon reményben, hogy elkövetkezik valahára az az idő, amikor felszólalásunk nem lesz pusztába elhangzó szó, hanem azt siker fogja koronázni!

Csipkeverő tanfolyam Szarvason.

Az a lendület mely a legutóbbi pár évben mozgásba hozta az egész ország társadalmát és a melynek célja a senyvedő magyar ipar fejlődését elősegíteni, hatását Szarvason is érezte. Különösen a háziipari akció felkarolásában mutatkozott ezen sorban állott a szarvasi Tulipánszövetség, de a melyben a községi előljáróság is hathatós részt vett.

Szarvas község képviselőtestülete még a múlt év folyamán a háziipari akció intézésére háziipari bizottságot választott, amely Zlinszky István elnöke alatt már több irányban fejletti üdvös működést. A bizottság programjába vette egyrészt a nép körében már elterjedt háziipari ágaknak

fejlesztését, a háziipari ipari termékek értékesítésének elősegítését, másrészt új alkalmas háziipari ágak terjesztését.

Ezek között szerepel a csipkeverés, a mely könnyű és a mellett igen jövedelmező munka lévén első sorban alkalmas arra, hogy tisztességes kereseteket nyújtson a háznép azon tagjainak, kik nehezebb munka teljesítésére képtelenek. A csipkeverés terjesztése véget tanfolyam létesítését határozták el és ezen célra a bizottság a vármegye alispánjához fordult segély megadása végett. Ugyanakkor kérte a bizottság, hogy a segély a Tulipánszövetség szarvasi fiókjának adassék ki azzal, hogy ezen egyesület szervezze a tanfolyamot.

Az alispán azonban elutasította a kérelmet, mivel csupán mezőgazdasági házi ipar fejlesztésére állott fedezet rendelkezésére de a betervezett kérvényt pártolólág terjesztette fel a kereskedelmi miniszterhez. A kereskedelmi miniszter most értesítette a háziipari bizottságot, hogy a csipkeverő tanfolyam létesítésére 200 korona államszegélyt engedélyezett, amely államszegélyt akkor utalványozza ki, ha a beiratások a tanfolyamra megkezdődnek és összes díőkészületek megtörténtek.

Ezen értesítés folytán a szarvasi háziipari bizottság szeptember 12-én délután Zlinszky István elnöke alatt gyűlést tartott, melyben Dr. Déry Henrikné, Weinberger Fanny, Jeszenszky Frigyes, Kovács János, ifj. Sorkoly Márton és Valkovszki Mihály

jelntek meg. Ezen ülésen a bizottság kimondotta, hogy tudomásul veszi és megnyugszik abban, hogy a segélyt nem a Tulipánszövetségnek adatott ki és így a tanfolyam szervezésére maga a bizottság vállalkozik.

A tanfolyam két hónapig tart és október 1-én kezdődik. Látogatása teljesen díjtalan. Mivel az engedélyezett 200 korona igen kevés, kérvényt nyújtanak be a községi képviselőtestülethez, hogy a tanfolyam részére alkalmas helyiséget fűtéssel, világítással bocsásson a bizottság rendelkezésére. A mennyibe a beiratásnál látjuk, hogy több szegénysorsu is fog jelentkezni, kinek munkasztastra és anyagra van szüksége, ezek részére újabb államszegélyt illetve előleget kérnek, amely segélyt azután a munkáért járó összéből térítenek vissza.

A tanfolyamra jelentkezőket Weinberger Fanny leányiskolai igazgatónő és Jeszenszky Frigyes h. főjegyző fogad el. A bizottság kérelme folytán pedig Weinberger Fanny és Dr. Déry Henrikné váltakoztak arra hogy a tanfolyamra hallgatókat társadalmi uton is gyűjtenek.

Színház.

Pár nap múlva befejezést nyer a szarvasi rövidre szabott színházi szezon. Még pár napon meggyújtják az acetylen lángokat, hogy azután csaknem egy esztendőre sötétség boruljon a deszkabódéra. Az utolsó hét teljes programjáról referálunk most azzal az objectív elfogulatlansággal, mely eddig is vezetett és azon meggyőződésben, hogy a színháznak szolgálatot teszünk akkor, amikor nem tekintjük feladatunknak minden bírálat nélkül kitűnőnek deklarálni a rosszat is, hanem rámutatva a hibákra és kiemelve a sikereket, csekély befolyásunkkal arra törekszünk, hogy a szarvasi közönségnek, melynek szinpártolása — minden dicsekvés nélkül szólva — az Alföldnek hasonló képességű városai között első helyen áll, olyan előadásokban legyen része, amelyek megfelelnek azon jogos igényeknek, amit az itt működő színtársulat irányában támaszthatunk.

Suppé Ferenc operettjével a Bocaccioval kezdődött a hét. A Bocaccio szeptember 12-iki reprizével valószínűleg a szarvasi közönség. A remek zenéjü műben gyönyörűen kitűnt a színtársulatnak nagy erőssége: a zene és énekkar jeles volta. Ligeti Géza karmester érdeme ez est sikere, ki igazi művészettel dirigált. A

Nem tudom, kinek a lelkében fogant nagyobb világosság: az ősemberében e, mikor az először szított rőzsetűz a vadon lombjai közé szűrődött, vagy a másikéban, mikor betűvetéssel gondolatának jövőt biztosított. Tűz és betű: áldás és átok eszközei.

Az emberi művelődés két mérhetetlen jelentőségű fegyvere. Emészthet és világíthat mindkettő; a tűz az anyagi világ fejlesztő abécéje, a betű a szellem fenntartásának élesztő tüze.

Mi jó és rossz csak van a nagy világon, E harminckét kis betű tett mind. (Szávay)

Főniciai monda szerint a betűírást Thaut a Bölcsesség találja fel; a bölcsesség pedig isteni szikra, mely emberben szállott. Van abban valami különös gyönyörűség, mikor az ó- és középkor embere írásaival bibelődik, ahogy aprólékos gonddal hegyezi, gömbölyíti betűformáit, a középkor szerzetese és apácája nemcsak a vallásos tartalomnak örül, mely írása útján a jövőnek szót, hanem a betűvetés alaki kedvességé is, mely az ő munkája. Valamint a kis gyermek gyönyörűsége az a zeg-zugos abrakadobra, mit íróvesszeje rajzol.

Am a legnagyobb az öröm és büszkeség annak a gondolatnak a nyomán, mely a betűvetésben a jövő biztosítását látja. Hogy

amit írlek, nemcsak magamnak írom: másnak is. Jót teszek velem, kilépek énem kis köréből, jövedők és olvasók okulnak rajta; a jövő már egy örökkévalóság. A középkor jámbor Ráskai Leái, Sövényházi Mártái a jövő életre készültek, mikor szentek életét írva, tollukat pergettették.

II.

Ha már az írás mestersége korszakos az emberi művelődésben, tisztesen esik sulyba a nyomtatás. Az írás kis körök mestersége volt csupán. Eredetileg csak papké, szerzeteseké minden népnél. Az iratok tárgya vallásos. Szélesebb rétegek nem ismerik. A művelődés pedig akkor értékes valóban, ha általános. Ha nem kiváltságosaké, hanem nagy tömegeké, mindenkié. Erre a világra soká kellett várakozni. Az emberiséget át meg átgyúrta ezer harc, ezer érdekért, fajok születtek és veszték, míg a szoros értelembe vett könyvnyomtatást feltalálták. Ne kezdjük mindjárt Guttenberggel. A Talmud szerint Adonáj (Jehova) neve oly szent volt, hogy csak a főpap ejthette ki egyszer, engesztelés napján; ilyenkor a szót lemeze írták, a főpap homlokára kötötték, így ment a szentélybe. Később, nehogy visszaélés történjék, négy ércrudacska végére metszették az Adonáj szó egy-egy betűjét, a főpap a négy rudacska öt ujja közé fogta s egyszerre lenyomta a lemeze. (Folyt. köv.)

Bocaccio szép karénekei mellett az egyes szereplőket tulajdonképen nem is terheli oly nagy feladat, mert a kar sikerével biztosítva van az előadás sikere. De ez este az egyes szereplők is kifogástalanul működtek. Elsősorban F. Szalontai Ferike a címszerepben aratott kiváló sikert, szeretetre méltó játéka versenyzett sikerült énekszámával. Honthy Elma Fiamettát énekelte és különösen a Szalontaival előadott duettje keltett nagy tetszést. B. Szabó mint Pietro nyert tapsokat. — Mint epodralis esemény megemlítendő még, hogy megjelent a színpadon Nagy Imre piros zsebkendője, tavaly óta négyzese- res terjedelemre növe, régi tisztelői — a karzat nagy öröme.

Vasárnap este harmadszor ment a Varázskeringő Honthy Elmával Helena és Barna Mariskával Franci szerepében. Némi közönség csak gyűlt össze ekkor is, de a páholyok üresen maradtak. Az előadás a három közül legsikerültebb volt, — amivel azonban még nem mondtuk azt, hogy teljesen sikerült. Kár, hogy még egynehányszor nem adhatják, talán valaha még teljes lenne a siker, ha ugyan akkorra — mint Mothárnak mondják — öreg ember nem lenne belőlünk.

Sardaunak mindig nagy hatást keltő drámája a Fedora hétfőn került színre. A viharos, szenvedélyes részletekkel telített műben egyetlen nagy szerep van, a címszerep, amely mellett csak epizód alakokként vonulnak fel a többiek. A címszerepet Hadrik Anna alakította. Egyéniségének teljesen megfelelt Fedorának erős kitörésekben bővelkedő szerepe, mert Hadrik művészetének erőssége — de egyénisége is — a hatalmas pathos, a művel alakjait bemutatja. Erőssége volt ez az első és negyedik felvonás óriási pathetikus jeleneteiben, melyeket megrázó közvetlenséggel mutatott be, — de be kell vallani, hogy ugyanezen játékmódor gyengéje volt a második felvonásbeli alaknak, amennyiben Hadrik nem volt képes a nyugodt, természetes társalgási hangot eltalálni, ami a második felvonásban szükséges és pathosát itt is pazarolta: a szenvedéstől remegő hang, széles gesztusok nem hagyták el ott sem, hol ezek a játék természetességének rovására voltak. Igen szép alakítást nyújtott partnere Könyves Jenő, különösen a második és harmadik felvonásban nagy hatása volt játéka természetes eleganciájának. Markovics Margit Sonkarefi Olga grófnő kis szerepében, a szeszélyes csapongó asszonyt találó élethűséggel mutatta be. A kisebb szerepek közül említést érdemel Herceg Jenő, bár a többiek is igyekeztek az előadás sikerét elősegíteni.

Mivel az idén Feledi Boriska, a bejelentett szubrett primadonna helyett csak orvosi bizonyítványt kaptunk és mivel az orvosi bizonyítvány énekelni nem tud, kárpótlásul Gerlaci Hermint, a szarvasi színházi közönség pár év előtti kedvencét hozta el vendégszereplésre dr. Farkas színigazgató. Kedden lépett fel először a Böregér Adéljában. Gerlaci egyike a legjobb szubrettjeinek, csengő, tiszta hangja és kedves játéka tetszést nyert. B. Szabó József, mint Eisenstein ugy énekszámokban mint játékában kifogástalan volt. A többiek azonban úgy látszik a vendég tiszteletére, be akarták mutatni hogy milyen nagy tehetséggel képesek ők még a Böregért, az operettek gyönyvét is tönkre tenni. Szinte azt lehetett gondolni, hogy nem tanult, művelt szintársulat, hanem a mucsai földmivelő ifjuság szerpentinnel, confettivel és díjbirkózással egybekötött műkedvelő társasága játszik a színpadon. A sugó két lapot ugorva mást sugott, mint ami következett volna. — A szereplők nem jelentkeztek a végszóra csak mikor hangos „no, mi lesz“ felszólítást kaptak a színpadon levőktől, e harmadik felvonásban künn felejtették a kis zseborát, mit Rosalindának bemutatni kellett volna, szóval minden megtörtént az előadás tönkretétele végett. Fellépett az előadás során Fresch kitűnő szerepében Nagy Gyula, az új buffo is, kibén igen jó erőt nyert a szintársulat, bár ez estén neki sem volt sikere, erős túlzásban esvén. Talán ő is alkalmazkodni akart az általános niveauhoz, hiszen még Szigethy Andor is, kitől mindig jól kidolgozott alakokat láttunk, teljesen elejtette Frank hálás szerepét.

János vitéz címszerepében lépett fel másodsor Gerlaci Hermin. Ekkor azután helyrehozta azt, mit az előző napon vétett és olyan gyönyörű előadást mutatott be, mintha nem is azokat az embereket láttuk volna, kik a Böregér színlapján is szerepeltek. Maga Gerlaci Hermin is messze túlszárnyalta első felléptének sikerét. Olyan Kukorica Jancsi alakítást még nem látott a szarvasi színház, a milyen Gerlaci volt. Ugy énekekben, mint elragadó báju játékban tökéletes volt: minden jelet zúgó tapsvihár követte. Mellette elsősorban áll Szigethy Andor Bagó trombitása. Szigethit mindig a szintársulat egyik legkiválóbb művészenek ismertük, de ez estén felülmulta maga magát. Minden lépése, minden szava a legapróbb részletekig kifogástalan volt. A második felvonás gyönyörű jelenetét utólérhetetlen természetességgel és óriási hatással adta elő. Honthy Elma a francia királykisasszony sze-

repésen excellált: itt működése óta ez volt legsikerültebb estéje. Barna Mariska Iluska pár énekével aratott tetszést. Ha még Rónai Hermint is megemlítjük, felsoroltuk azokat, kik jobb alakításokkal kiváltak az igen jó ensembleből.

A Biboros csütörtöki előadása ismét a jobbak közül való volt. A színmű első és második felvonása nagyon álmosan és unalmasan folyt le, de hát ez nem az előadók, hanem inkább a műnek hibája, melynek cselekményt nélkülöző egyhangúságába minden igyekezet dacára nem lehetett élénkséget hozni. Az utolsó két felvonás idegrázó jelenetei azonban már nagy hatást keltettek. Giovdnit Könyves Jenő alakította remekül. Különösen a negyedik felvonás nehéz részletében. Gere Zsigát mintha az Ur isten is Strozzi szerepére teremtette volna, a marcona katonát a legteljesebb sikerrel mutatta be. Kiváló volt Szilágyi Berta Clariciája és Markovics Margit Filibertája, mindketten művészi alakítást végeztek kisebb szerepükben. Herceg Jenőnek szerencséje volt, hogy karddal kellett a színpadra jönnie, így kezeit volt hová tenni. Abonyi Tivadar Giulianot elég elfogadhatóan adta.

Diákokkal telt padosorok, kis lányok tömött páholyok jelezték a péntek esti előadást. Molière Tudós női tiszteletére vonult ki a serdülő ifjuság miután dr. Farkas Ferenc igazgató a szarvasi középiskolák ifjusága részére negyedrés árban bocsátott jegyeket rendelkezésére, hogy a klasszikus vigjátéket megtekinthessék. Oszintén szólva ez este a közönség azon szent meggyőződésben ment a színházba, hogy csapni való rossz előadásban lesz része, mert hiszen Moliéret betanulni óriási feladat, nem bizott senki annak sikerében. De hát lefőztek bennünket. Általános meglepetésre valóságos mintaelőadás volt. Mintha a klasszikus író lelkesítette volna a szereplőket, olyan gyönyörűen teljesítették feladatukat. A szereplő személyek egész sorát kellene ide iktatnunk, mert legkisebb szerepet is kitűnően adták elő. Különösen kiváló volt T. Zalai Irma, Markovics Margit, Halász Ilonka, T. Hadrik Anna. Mesteri alakítást mutatott be Balácsi Sándor, továbbá Gere Zsiga, Herceg Jenő is sikeres alakítást mutattak be.

A héten fejezik be az előadásokat, A heti műsorba még néhány kiváló művet és ujdonságot mutat be a társulat. Az utolsó előadás csütörtökön lesz.

UJDONSAGOK

— **Felügyelőbizottsági ülés.** A szarvasi főgimn. felügyelőbizottsága f. hó 18-án reggel 9 órakor a tanácskozó teremben Haviár Dániel felügyelő elnökle mellett rendes gyűlést tartott a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki előterjesztések. 2. Tanári eskütétel. 3. Igazgató, pénztári tisztség, ephorus és gazda jelentései. 4. Melis János kérvénye magasabb fizetés iránt. 5. Tanulók kérvényei kedvezmény iránt. — A bizottság a tárgysorozat minden pontját alapos eszmecsere alapján intézte el.

— **Közigazgatási bizottság.** Hétfőn tartotta a megyei közigazgatási bizottság Gyulán havi ülését, melyen nagy számu ügyet intéztek el, de különösebb jelentőségű tárgy nem fordult elő. Az alispán havi jelentése szerint a múlt hónapban a személybiztonság ellen 22, vagyonbiztonság ellen 49 büncselekményt követtek el. Tüz 24, baleset 13, öngyilkosság 6 fordult elő. Részletesen foglalkozik a jelentés a mezőgazdasági dolgokkal.

— **Közügyülés.** Szarvas község képviselőtestülete tegnap tartotta rendes őszi közgyűlését, melynek tárgysorozatán első sorban a jövő évi költségvetés szerepelt. Részletes jelentésünket a jövő számban közöljük.

— **Egyházmegyei törvényszék.** A békési ág. ev. egyházmegye törvényszéke szerdán és csütörtökön Orosházára kiszállt és ott néhány fegyelmi ügyet intézett el. Pofónyi Kálmán orosházi tanítót több szabálytalanság miatt hivatalvesztésre ítélték.

— **Halálozás.** Szomorú a halál, ha megjelenik akkor, mikor mindenki várja, — de még szomorubb, midőn az élete legszebb korában levő embert ragadja el az élők sorából. Ilyen megröndítő halálról adunk hírt. Papp Ernőné Várad Mariska, Papp Ernő szarvasi gyógyszerész neje szeptember 18-án 26 éves korában meghalt. Az elhunytat szeptember 19-én temették el nagy részvét mellett.

— **Tanévnyitó istentisztelet.** A helybeli főgimnázium ma tartja az ág. h. ev. ó templomban tanévnyitó istentiszteletét, melyre a tanári kar az összes tanulókat fölvezeti. Ünnepi beszédet mond Melis János vallásnár.

— **Beiratkozott tanulók.** Főgimnáziumunkba a mai napig 402 tanuló iratkozott be és pedig 396 nyilvános és 6 magántanuló. Ezek vallásra és illetőségre nézve következőképp oszlanak meg: Ág. h. ev. 225, ref. 37, r. kath. 85, gör. kath. 2, gör. kel. 8, unitárius 1 és izraelita 44. Helybeli 207, Békésvármegyebeliei 56, más megyebeli 139.

— **Nem lesz új vasút.** Még a tavasszal közöltük, hogy a községi képviselő testület feliratot intézett a kereskedelmi miniszterhez, melyben kérte, hogy Mezőtúrra és Orosházára kedvezőbb vasúti összeköttetést létesítsen, illetve új vonat járatokat indíttasson. A miniszter most válaszolt, tudatva, hogy nem teszleget a kére-

lemnek. Ellenben azon másik kérelmet, hogy a szarvasi állomási épületet bővítések ki új nagyobb váróteremmel, teljesíti a miniszter leírván, hogy a költségvetésben már fel is vétetett az ennek fedezetére szükséges összeg.

— **Előre mótyorok.** Ismeretesek a városi panorámák német, cseh kikialtói, a mikor szavalnak az ajtóban; Előre mótyorok, csak tiz krajczár a bemenet itt látható a meggyilkolt portugál király, az óriási krokodilus, az emberevő, előre mótyorok! — Ez jut eszünkbe a mikor olvassuk, hogy a Színházi Ujság szerkesztősége ismét kedvezenczversenyt óhajt rendezni, még pedig igen praktikusán úgy, hogy 4 fillér egy szavazatlappal. — Előre mótyorok, a kinek van 4 fillérje, egyszer szavaz; — a kinek van 4 koronája 100-szor szavaz; — akinek van 400 koronája azé az összes szavazat — ha ugyan a nagyban vételnél engedmények nem történnék: — Előre mótyorok, itt láthatók a szarvasi színházi közönség kedvezenceiket bizonyos számu 4 fillérekért nevezett ki a szerkesztőség! Előre mótyorok, előre mótyorok!

— **Gyászistentisztelet.** Mint mult számunkban jeleztük, szeptember 17-én a Brcska vára ostromában Boszniában elesett szarvasi katonák emlékére gyászistentisztelet volt az ág. ev. ó-templomban. Az istentiszteleten a volt bajtársak nagy számban vettek részt. Megjelent a aözségielőljáróság is. Az istentisztelet során Placsó István lelkes mondott megható beszédet.

— **Meghalt Péter bácsi.** Ismeretes alakja volt régen Szarvasnak Péter bácsi, aki az utcákon csavargott kerkrajczárt a járókelőktől. A gyerekek kezébe nyomtak egy darab papírt, hogy olvassa, a miről azután ő egy krajczárért felolvasott tücsköt-bogarat, a mit az ő szegény bolond fejéből kikerült, Már évek óta elköltözött innen és Kondoroson éldegélt, tipikus alakjává lett a kondorosi utcának. Demcsák János, a kondorosi csárda tulajdonosa tartotta szegényt kegyelem kenyéren. Az idő végre Péter hácsit is megrágtta nem áll már a kondorosi csárda előtt, beteg lett — meghalt. A mult héten temették el a kondorosiak nagy részvété mellett.

**Szép szilva kapható
Benka Gyulánénál.**

Nyilt-tér.

— Egy öngyilkos elnem küldött levele. —

Tek. FELEKI DOLFY - :

dő előtt és méltatlanul szolgálaton kívüli nyugállományba helyezett bór kereskedő, a Germán nemzetközi Moltke rend mint szövetség közép keresztyének lovagja, a Londoni trágya értékesítő részv. társ. szarvasi valóságos belső titkos levelező, - havonta és természetben segélyezett nyögdijs tagja, a Diana havi-kötő öv népszerűsítésére alakult szövetség vezérképviselője, az Amerikai porcellán poudér r. társ. helyi manikürje. Az országos poloska és tyukszemirtók szakszervezatének helyi csoportja, vigalmi bizottságának segéd titkár helyettes jelölje. A hullamosok társulatának zászló és bálauyja. Cabaretek köppeniki kapitánya, A maratoni bicegő síkfutás-bajnoka. Talpra bice! A magyar alföldi ortopéd írók és művészek egyesületének tiszteletbeli elnökhelyettese. Baptista előimádkozó, opera énekes. Ujság kihordó. Színházi referens. Kritikus. Magánzó. Cviker nagybirtokos és zárgondnok urnak

Helyben.

(volt Stámfel nyomda.)

Kedves Dolfi barátom!

Kicsiny, de annál bizonytalanabb értékű ujságod e hó 18-iki számából rémületesen kétségbe esett, vérfagyasztó meredt tekintetemmel olvastam lesújtó soraidat, melyben kitagadsz atyai gondoskodó védszárnyaid alól. Hát ez barátság? Te kis szivtelen! Oh, hogy ezt meg kelle érnem, hogy veled — gondolataim egyetlen bizalmasával — így kell leveleznem, Tölem kitelik, hogy bánatomban egy félreeső helyen fejest ugrom, a megkönnyebtülés tengerébe!

S aztán száradjon kiszáradt lelkedre egy ifju, végzetes tragédiája, mely mint egy vámpír fog iró és mosóné számláid terhelt levegőjü éjjelein mardosni, melynek koronája a szavazó-lapokkal letejeltetett ifjak garasai, s a kiízetetlen színházi bérlet jegy és (Színházi Ujság" ára, szedő) ék gyanánt virít majd bele rőt álmatlanságaidba.

Igmándi legyen a mindennapi italod. Ég veled. Él boldogul.

Utolsó kívánságom, hogy sirom felett „Dolfi tata daloljon egy kuplét“
Viszontlátásra a jövő héten — a sirból.

SZABÓ DANL.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. május 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk.	3 15 "	1 03 é.	6 28
	ind.	3 27 "	1 27 "	6 38
Kisszénas	érk.	4 14 "	2 12 "	7 25
Orosháza	érk.	5 35 "	3 26 "	8 40
Mezőhegyes	érk.	7 55 "	5 40 "	—
Mezőhegyes	ind.	—	9 18 "	—
Orosháza	ind. é.	5 55 "	11 17 "	6 07
Kisszénas	érk. n.	7 18 "	12 29 "	7 16
Szarvas	érk.	8 24 "	1 26 "	8 13
	ind.	8 44 "	1 44 "	8 23
Mezőtur	érk.	9 30 "	2 30 "	9 10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjelt, n. = nappalt jelent.

1916|1908 tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A Szarvasi kir. járásbíró, mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Glasner Adolf végrehajthatónak Szabó Imréné Bagi Mária végrehajtást szenvedő elleni 302 kor. 90 ezer tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (A szarvasi kir. járásbíró) területén levő Békésszentandrás községben fekvő és a bszentandrás 1908. sztkvben A 1 szám alatt felvett 288 hrszu és 281 népsorszámu ház és 174 négyszögöl udvarnak Szabó Irénne Bagi Mária hanyadára, vagyis az ingatlan felére az árverést 896 koronában mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1908. évi október hó 1-ső napján dél előtt 9 órakor** Békésszentandrás község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881 LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Szarvason, 1908. évi június hó 26-ik napján.

MÉSZÁROS, kir. járásbíró.

1914|1908 tkvi. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíró mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Glasner Adolf ügyvéd által képviselt a Szarvasi gazdák és iparosok szövetezete végrehajthatónak Sz. Kis Lajos végrehajtást szenvedő elleni 700 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (A szarvasi kir. járásbíró) területén levő Öcsöd község határában fekvő az öcsödi 2966 sztkvben felvett 5330/2 hrszámu 1142 négyszögöl XXI. dűllőbeli szántónak Sz. Kis Lajost illető hanyadára 63 korona az öcsödi 4685 sztkvben felvett 5152/1 hrszu 4 hold 1432 négyszögöl XIV. dűllőbeli szántónak Sz. Kis Lajost illető hanyadára 629 korona és az öcsödi 468 sztkvben felvett 566 hrszu 500 népsorszámu ház és 229 négyszgl. udvar felére Kis Lajos javára C. 7. m. e. bekebelezett haszonbérleti jog feladatára az árverést 320 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi október hó 2-ik napján dél előtt 9 órakor Öcsöd község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fogna.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881: évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni azagy az 1881: LX. tez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Szarvas, 1908. évi június 26-ik napján,

Mészáros, kir. járásbíró.

Sirup pagliano a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Giralomo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használják. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlás a fejbe stb. előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkiütések, csuz, közhvénynek stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 60) Via Pandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: Dr. F. Herzig, L ö b l i c h g a s s e 4 48. Gyógyszertárak főlerakatként kedvező feltételek mellett kerestnek. 2—9.

Kiadó lakás.

A Kossúth-utcában fekvő (I. 21.) Kvačsala féle házban több lakás kiadó. Bérbe venni szándékozók jelentkezzenek Scholtz Gyula ev. lelkésznel.

Esetleg eladó.

Uj czúkrász üzlet megnyitás!

Van szerencsém a nagy közönség szives tudomására hozni, hogy helyben Szent-István király-u. 50 sz. alatt (Elefánt János ur házában), a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelő

CZÚKRÁSZDÁT

nyitottam.

Üzletemben minden nap friss, s a legkényesebb igényeket kielégítő sütemények állanak az igen tisztelt közönség rendelkezésére, ahol családok is családi ünnepélyek részére torták és sütemények mindenkor izléses kivitelben és jutányos áron rendelhetők meg.

Jóakaró pártfogást kér

Kondačs Soma.

Szarvas, 1908. szeptember 20.

Hirdetmény.

A szarvasi háziipari bizottság közhírré teszi, hogy 1908. évi október hó 1-én két hónapra terjedő háziipari tanfolyamot nyit melyen a csetneki csipkeverést és klöplizést fogja taníttatni.

A tanfolyam ingyenes. Jelentkezni lehet Weinberger Fanny Urnőnél az állami polgári leányiskolában és Jeszenszky Frigyes jegyzőnél Szarvas község házában a hivatalos órák alatt.

A tanfolyam helyisége a jelentkezőkkel később fog közöltetni.

Kelt Szarvason, 1908. évi szept. hó 12-én.

Jeszenszky Frigyes, Zlinszky István, jegyző. elnök.

Bárány Bélának a Csáky-utcai levő házában magtár azonnal bérbe kiadó. 1—3

Kiadó lakás.

Szarvason, az izrael, hitközség tulajdonát képező háza (Vak-ntca 1319.) folyó évi szeptember 1-én bérbe kiadó. A bérelni szándékozók az elnökségnél jelentkezzenek.

Jutányos koszt

PESTI LAJOS

vendéglősnél.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana csodálatos, hathatós tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana kíméli a kezeket és a fehéreműt! Megtakarít fáradtságot és veszélyeséget kíméli ennélfogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

Globin a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer
Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv.-társ Lipcse és Eger.

Pályázati hirdetés.

Békésvármegye szarvasi járáshoz tartozó Szarvas nagyközségben nyugdíjazás folytán megüresedett főjegyzői és ennek az állásnak betöltésével esetleg megüresedő egyéb jegyzői állásokra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, a kik ezen jegyzői állások bármelyiket elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. értelmében oklevéllel és eddigi működést tanúsító bizonylattal szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám az 1908. évi szeptember hó 28. napjának d. u. 5. órájáig adják be, később beérkező pályázati kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A főjegyzői állás évi javadalma 4920 korona fizetés, mely összegben a lakáspénz is befoglaltatik. A megválasztandó főjegyző a község fizetési szabályrendeletének 3. §, 1., pontja értelmében magánmunkálatokkal nem foglalkozhatik.

A választás napját később fogom kitűzni.

Szarvason, 1908. évi szept. hó 12-én.
Főszolgabíró szabadságon.

S a l a c z, s. k.
szolgabíró

Hirdetmény.

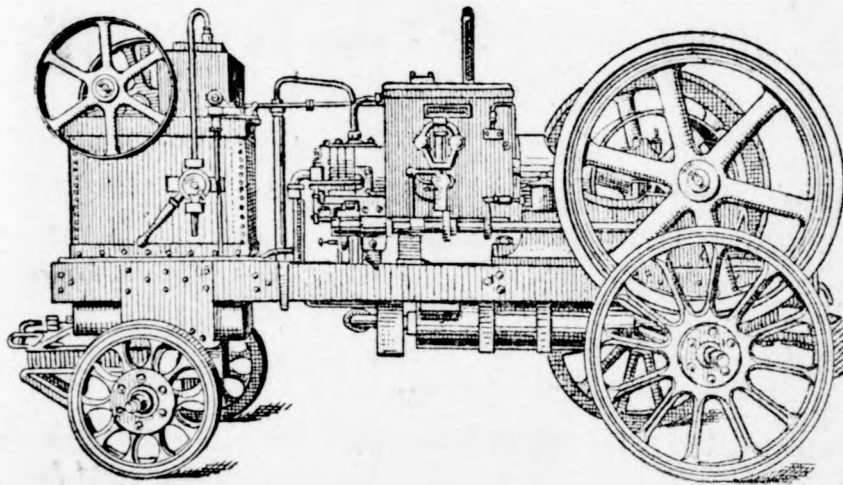
Szarvas nagyközség alulírott előjárósága közhírré teszi, hogy a Czigányéri 48 hold here termése folyó szeptember hó 11. napján, (hétfőn) a bikazugi 22 hold here termés, továbbá here szalma és péjva folyó szeptember hó 22-én, (kedden) mindkét napon délelőtt 9 órakor a helyszínen nyilvános árverés útján késspénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Szarvas, 1908. évi szept. hó 19.
Jeszenszky s. k. Kovács s. k.
h. főjegyző. bíró.

Eredeti „Otto” benzín-motorok cséplési célra

Saját műhely
IX. Mester-utca 81 sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31 sz.

továbbá Benzín-, Petrolin-, Légszesz és szivógáz-motorok faszén, antracit és kokszt tüzelésre 1—1500 lóerőig.

LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59.

Kiadó lakás.

Dr. Ponyiczky Elek orvosnál
Szarvason I. kerület. Belicei-ut 7. szám
alatt 3 szobás kertre nyíló udvari
lakás megfelelő mellékhelyiségekkel
azonnal több évre

kiadó

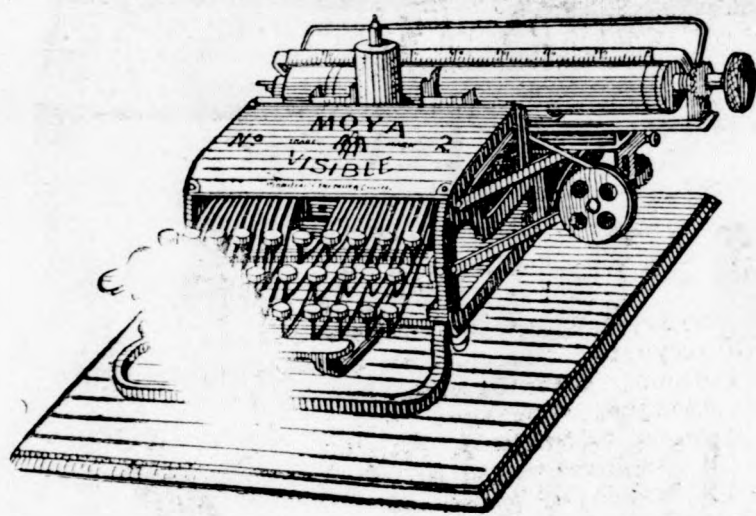
Bővebb tájékozást nyújt a kiadóhivatal.

Kiadó lakás.

A Beliczey-úton 5 szobából konyha, kamra és is-
tállóból álló ház haszonbérbe kiadó, esetleg eladó.

Értekezhetni lehet a kiadóhivatalban.

Ugyanott 2 bolti rolló és ajtó eladó

6-36

Már nem drága az írógép!

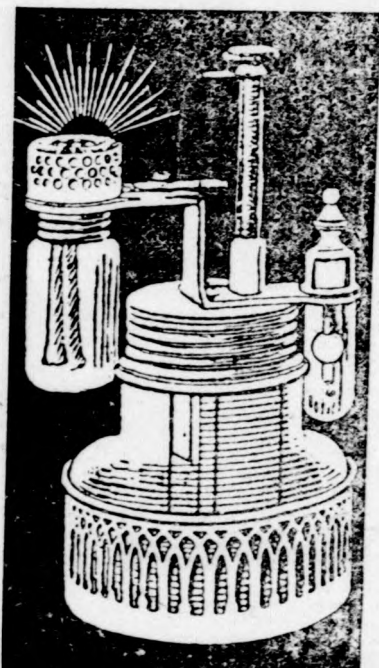
„MOYA“ elsőrendű írógép csak

200 korona.

Csekély részletfizetésre 20 százalékkal drágább. Látható
írás, erős bilengyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az
angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után
feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, keres-
kedőknek stb. nélkülözhetetlen.

Kivánatra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelés
egyszerű. Nem romlik. 3 évi jótállás.

Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat írógép-osztálya
Budapest, VII., Dembinszky-utca 28.

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban!

Világszabadalom!

„VIKTORIA“ villamos ősnyújtó készülék! Disze minden asztalnak! Éjjeli
lámpa helyett is használható! Egy nyomás által megvilágítja a szobát! Csak
egyszer egy évben kell megtölteni. A beleváló sav 50 fillérért mindenütt
kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben 8 kor. utánvét mellett küldi a
„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

Budapest, VII., Dembinszky-utca 23. szám.

Viszont elárúsítóknak nagy kedvezmény. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Itt a nyár kibujnak a szeplők !!!

Hogy azt elkerülje, hogy arcborét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma crèmet,**

vagy a **Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsét.**

Kapható

Medveczky Utóda gyógyszer-tárában, Szarvason.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYARAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn féle biztonsági átfedő cserepekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-
cserepek. Legolcsóbb legszebb tetőzet. —

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. 8—10

Nagykikindai gyártmány
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserep 272. szám.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserep
253. sz.

R E I S Z M I K S A

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- és díszítőműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.

Nyomatott Sámuel Adolf könyvnyomdájában Szarvason.